

RADOSTYÁNI SION

A RADOSTYÁNI EGYHÁZ LAPJA * V. ÉVFOLYAM 2. SZÁM * 1997. MÁJUS * SZERKESZTI: VÁRADY ZSOLT

A TARTALOMBÓL: Pünkösdi látomás * Darányi Lajos: Jövel, Szentlélek Úristen! * Isten, az ő egysége és a Szentháromság * Mit hiszel a Szentlélekről? * Radistyáni Oskola Mesterek 1763-tól * Egy hűséges tanító arcképe (III. rész) * Péter látomása * Szegedi Kis István: Jövel Szentlélek Isten * Heltai Gáspár: Egy lúdról és arany lúdmonyról * 370. dícséret * Kelet hazatért * Pósa Lajos: Magyar vagyok * Szigethy Ferenc: Uzennek a magyar harangok * Hírek, hirdetések

ISTENTŐL MEGÁLDOTT PÜNKÖSDÖT KÍVÁNUNK ATYÁNKFIAINAK!

A gyülekezet egy része beteg nyugalmazott lelkipásztoránál a budapesti Schweitzer Albert Szeretetotthonban 1996. pünkösdszombatján

Ülnek balról jobbra: Miklós Ferencné, Molnár Béláné, Koós Bálintné, özv. Berecz Józsefné, Danyi Katalin, özv. dr. Filep Gusztávné, Filep Zoltán ny. lp., Lukács Károlyné, G. Lukács Jánosné, özv. Juhász Józsefné; állnak: Győrfi Gyula, id. Kós Jenő pr., id. Demeter József tb. pr., Koós Tibor, Kelemen József polg. mest., özv. Bata Imréné pr., Hausel Pálné pr., Gyöngyössy István mb. kúrator, Gyöngyössy Istvánné, özv. Farkas Istvánné, Kovács Gyula buszsofőrünk

PÜNKÖSDI LÁTOMÁS 1996-BAN SAJÓSZENTPÉTEREN

A szent Péter és Pál apostolok oltalmába ajánlott, nemrég kiásott Árpád-kori templom romja-
in állók, itt Kiskassán, töprengve, merengve, furcsa látomásszerű gondolatokkal.

Emberi csontok szanaszét. Beborítva a föld velük. Halál és elmúlás jelei. Vár állott, most kő-
halom. Istent dicsérő népes sereg egykor, küzdő, érző, szenvedő, boldogságtól örvendező nép.
Nem idegenek csontjai, ősapáidéi, ősanýaidéi. Gyermekük vagytok valamennyien. Vannak
ugyan, akik csak vér szerint, földi örökségre nézve, vagy arra sem igazán, mert nem érzik meg
örökségük nagy és szent voltát, nem látják meg benne Isten ajándékát. Még kevesebben örök-
sők lelkiekben, mert nem forrósitja szívüket a hit, nem látják a teremtett világban az Úristen
bölcességét, csodáit, hatalmát.

Mi lett belőlünk? Mivé vált országunk? Egyes kutatók szerint itt olyan hatalmas templom,
Istennek szentelt erős vár volt, mely méltó párja lehetett a Kassán ma is álló, a hazai gótika
egyik legszebb alkotásának, a szent Erzsébet székesegyháznak. Hiszen a XVIII. században épült
római templom is állítólag az elsőnek falain emelkedik. Mi lett ebből a hazából? Mi lett ennek
polgáraiból, hitéből, hivatásából? Földi dolgok kötik le majd mindnyájunk teljes figyelmét. A
kenyérharc, a mindennapos küzdelem. Üzleti, pénzközpontú eszmékkal. Ugyan kit érdekelnek
ma már olyan dolgok igazán, melyekből nem várható anyagi előny? Tömegek futnak eszeve-
szetten az aranyborjú után. Kit érdekel igazán az a múltbéli szerep, amelyet ezek az itt porladó
csontok képviseltek? Szentpéteren ma 15 000 lakos nézi, túri, hogy kőbor ebek húzzák szerte-
szét a nemrég kiásott csontokat. Az illetékesek nem illetékesek eltemetetésükre. Pedig mond-
tam, hogy összeszedjük és tisztességgel (újra) eltemetjük őket temetőnkben.

Mi lett belőlünk? Érezzük, tapasztaljuk, egyre kevesebben vagyunk. Tíz esztendő alatt egy
millió lélekkel fogy Csonka-Magyarország, a szomszéd népek pedig szemünk előtt emelkednek
fel, erősödnek meg, nőnek fel örökségünkben, duplázódnak lélekszámban, mialatt mi egyre fo-
gyunk. Szemétdomb és pusztas országunk. Elhagyatva, gyomtól felferve határaink, parlagon
hagyva, tűzlángok martalékára ítélt gazdag erdeink, mezeink, kies völgyeink, hegyeink, egykor
virágos, rendezett temetőink. Már amennyit még bírhatunk a magyar örökségből. Vajon lesz-e
még valami belőlünk, hazánkból, e sár-föld hazából? Terem-e még bőség, gazdagság, nyílik-c
még liliom hantjain? Kél-e új élet az elmúlás, az enyészet felett? Felépül-e ez a nemzet-nép az
Istent dicsérők lelki katedrálisává? Vagy oldott kéveként örökre széthull nemzetünk? Megérzi-e
népünk a megelevenítő Lélek mindent újjáteremteni elegendő és képes erejét? Beáll-e az isteni
Lélek fuvallatába, hogy hirdesse az Örökkévaló nagyságát, s megtalálja boldogságát? Vagy végkép-
pen elveszett? Mert elvetette Istenét, nincs múltja, ellökte magától, nincs miből tanulni, nem látja
benne többé Isten szerető gondviselését, s elvesztette jövőjét is? Jelenje pedig, mint a tiszavirág élete,
most még van, mint a lehellet párája, de egy pillanat múlva nyoma sincs többé. Csupán pillanatnyi
érdekek vezetnek, szeme előtt ellenző, nem lát távlatot és egészet, részletekben veszejt el magát?

De nézd csak! A megszáradt csontok közül előtör az élet. Kis virág nyílik már, hirdeti, van
feltámadás. Az élet diadalmaskodik a halálon. Krisztus feltámadt! A Lélek megelevenít! Új
életet támaszt az enyészet felett. Ezékieli látomás! Csontok zörgése, mozgása, s összeáll min-
den, inak, hús, bőr fedi, s megelevenítő Lélek élteti ezeket is. Most még csak látomásban, de
ama napon valóságosan is. Lesz nagy nyüzsgés és tolongás, s akkor minden kiderül. A bábeli
zűrzavart, a nyelveket a Lélek egyező értelemre hozza, hogy amikor egyet mondunk, egyet is
gondoljunk, s hogy a választottak nagy serege Istent dicsérő győzedelmes néppé legyen! Hig-
gyétek el, csodák szülehetnek itt e sár-por hazában a szentpéteri földből is!

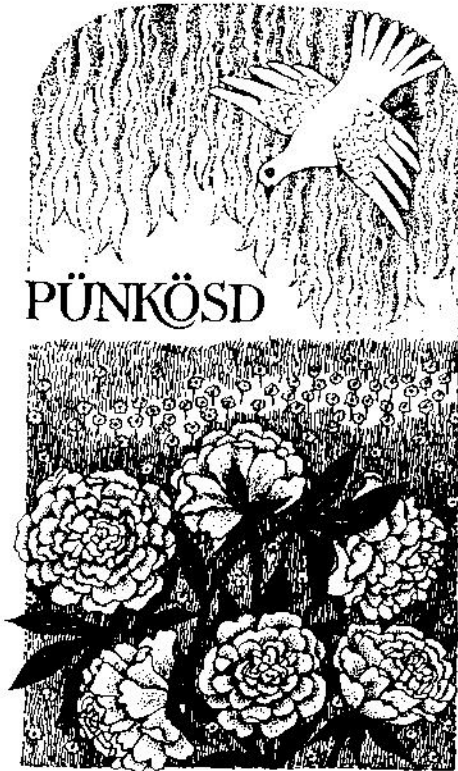
A pünkösdi Lélek gerjesszen bennünk még több hitet, vagy legalább csak mustármagnyi hi-
tet, hogy az Isten országának örökösei, az üdvösségnek részesei legyünk mostantól mindnyájan!

Lelkipásztorotok

Jövel, Szentlélek Úristen!

Textus: „*És megtelének mindnyájan Szent Lélekkel...*”

(Apostolok Cselekedetei 2:4a)

Pünkösöd a Szentlélek ünnepe.

Mindennapi szavakat használva igyekszünk rámutatni a Szentlélek munkájára. Mindaz, amit mi munkakedvnek, életkedvnek nevezünk: a Szentlélek Isten munkája bennünk. A hit, a Lélek áldott gyümölcsei az Ő mennyei ajándékai életünkben. Ha erősek, vidámak, reménykedők vagyunk, az mind a Szentlélektől van. Azt, ami munkánk gyümölcse, eredménye, sikere, a kapott és bennünk lakozó Szentléleknek köszönhetjük. Keresztységünk mértéke mindig a bennünk lévő Szentlélek mértékétől, teljességétől függ.

Mindebből az következik, hogy a Szentlélekre szükségünk van. Magunktól is el kellene indulnunk, hogy megszerezzük, ha tudnánk, a Szentlelket.

1. Éppen azért tölti el szívünket örömmel az, hogy karácsony és húsvét után Isten a Szentlelket ígéri az övéinek. Mint mindig, úgy most is egybeesik az ember szüksége és Isten ígérete: ajándéka. Amiről az ember azt vallja: kell, sokszor így: kellene, arról szól az Isten akarata.

Isten azonban a Szentlelket nemcsak úgy ígéri, hogy az elnyerhető, hanem Isten az Ő ígéreteiben úgy szól a Szentlélekről, hogy Ő feltétlenül szükséges. Szentlélek nélkül nemcsak hogy nem lehet a kapott feladatot teljesíteni, hanem nem is szabad. Amikor a Szentlélek mun-

kájáról beszélünk, akkor mindig az anyaszentegyházra gondolunk. Azonban nem úgy, hogy a Szentlélek csak a templomban van, vagy a Szentlélek csak addig a mienk, amíg imádkozunk. Hisz' a Szentháromság Isten harmadik személyét, a Szentlelket úgy is neveztük, hogy a munkanapok, a köznapok Istene. Hisszük, hogy Isten minket az anyaszentegyházban ajándékoz meg a Szentlélekkel, és az anyaszentegyház nem lehet Szentlélek nélkül, de a kapott Lélek velünk marad munkáink végzésénél.

A pünkösöd előtti történetből olvassuk: „*És velök összejövén, meghagyá nékik, hogy el ne menjenek Jeruzsálemből, hanem várják be az Atyának ígését*” (ApCsel. 1:4)

Amikor Jézus megparancsolta a tanítványoknak, akkor már apostoloknak, hogy maradjanak Jeruzsálemben a Szentlélek kitöltéséig, akkor itt nemcsak segíteni akart nekik, hogy a Szentlelket nyerve induljanak el a misszió útjára, hanem azt a tilalmat is szólta, hogy Szentlélek nélkül nincs misszió. Azt sem ígérte, hogy a Szentlélek megtalálja őket, bárhol lesznek is, hanem megszabta a helyet, ahol a Szentlelket megkapják. A szükséges Szentlelket tehát úgy nyerheti el mindig az egyház, az ember, mint Isten ígését.

2. Amennyire igaz az, hogy a Szentlélek azért nyerhető el, mert az Atya ígérte, annyira igaz az is, hogy a Szentlelket azok kaphatják meg, akik imádkozva várják. Az is imádság, ami a legismertebb pünkösdi ének: Jövel, Szentlélek Úristen!

A Szentlélekért való imádságban az ember elismeri és bevallja, hogy Isten nem tartozik azzal, hogy a Szentlelket adja. A Lélek ajándékozása mindig az ő szabad tetszésének, könnyörülő szeretetének pecsétje. Ezért a Szentlélekkel nem szabad úgy dicsekedni, mintha a mi kiválóságunk, a mi dicséretünk lenne. Vannak korok, amikor Isten különösen megárasztja az ő Szentlelkét. Nemcsak harmatcseppenként, nemcsak permetként, hanem záporként adja. Az ilyen koroknak nagyon alázatosoknak kell lenni, mert imádság meghallgatása képpen, kegyelemből adatott az áldás.

Vannak igahirdetők, akiknek igahirdetését jobban megáldja Isten Szentlelkével. Szavukat kíséri és gyümölcsözővé teszi a Lélek. Az ilyen igahirdetők is csak alázatosak lehetnek. Nem ők a kiválók, nem ők a különbek, mint mások, hanem tetszett Istennek, hogy az ő Szentlelkét bővebb mértékben adja a szolgálat nyomán.

Lehetnek és vannak gyülekezetek is, ahol több a gyümölcs, ott az alázatnak is többnek kell lenni.

A Szentlélekért való imádkozás azért is szükséges, mert imádkozás közben üresedik meg a szív mindattól, ami a szívet előbb elfoglalta. Azután lesz szabad a szív a Szentlélek számára. Imádkozás közben válik alkalmassá az egyház, az emberi élet arra, hogy jöhessen a Szentlélek. Isten irgalma végtelen, ajándékozó kedve el sem gondolható; mégis, a várható, az elfogadható Szentlélek mindig annak arányában lehet a mienk, amennyit imádkozunk pünkösöd előtt, amilyen buzgón imádkozunk pünkösödkor.

3. Az első pünkösöd leírásából azt is megtudhatjuk, hogy Isten az ő megígért és buzgó imádság után adott Szentlelkét az általa megjelölt feladatok teljesítéséhez adta. El lehet veszíteni a megnyert Szentlelket úgy is, hogy az egyház, a keresztyén ember engedetlen. Nem oda megy, ahová Isten küldi. Nem azt akarja végezni, amit Isten reábizott. Mert a Lélek nem olyan, mint az ember fizetése, keresete vagy ideje, amit arra fordíthat, amire akar. Ezért Isten népének a Szentlélekért való imádkozásban mindig azért is kell könyörögnie, hogy értse Isten akaratát.

Isten akaratára az is jellemző, hogy az nem tudható meg egyszer s mindenkorra. Azt frissen, újonnan kell kérni és megérteni. A Cselekedetek 16. részében olvassuk, hogy Pálék „*eltöltették a Szentlélektől, hogy az igét Ázsiában hirdessék.*” És mindez azért volt, mert Istennek az volt az akarata, hogy az igét hozzák át Európába. Ha Pálék nem értették volna meg azt, hogy akkor Ázsia felé záratott be a kapu és Európa felé nyitott meg, ha ma is a tegnapi igazságot akarták volna érvényesíteni, akkor éppen a kapott Lélekkel kerültek volna ellentétbe.

4. Mindazon túl, amit eddig láttunk és láttattunk, azért is kell buzgón könyörögnünk a Szentlélekért és feladataink megértéséért, mert csak akkor végezhetünk jó munkát a gyülekezetekben, magunk életében, ha aszerint járunk, ami Isten Szentlelkének „*tetszik.*”

Éppen azért, mert Isten Szentlelkének a tetszését felismerni imádságban, a gyülekezetben és hosszabb idő alatt lehet: következzenek egy olyan időszak, amikor még alázatosabban, még buzgóbban kérjük a Szentlelket.

Pünkösöd után az ünneptelen félév következik. Ez a félév azonban nem feladat nélküli. A régi egyházi év beosztása is azt igyekezett kifejezésre juttatni, hogy Isten Lelke a munkára, a feladatok jó elvégzésére képesít. Ünnepeztünk, hogy jól dolgozhassunk. A Lélek által Atyának mondjuk Istent, Úrnak Jézus Krisztust, hogy testvérnek mondhassuk az embert, felebarátaink helyének a földet és igazi otthonunknak a mennyet.

Azzal az imádsággal végezzük, amivel kezdtük: Jövel, Szentlélek Úristen! Ámen.

ISTEN, AZ Ő EGYSÉGE ÉS A SZENTHÁROMSÁG

(Az Isten egy.) Hisszük és tanítjuk, hogy az Isten lényege vagy természete szerint egy, aki önmagától létezik, magának mindenre elégséges, láthatatlan, testetlen, véghetetlen, örökkévaló, minden dolognak, mind láthatóknak, mind láthatatlanoknak teremtője, a legfőbb jó, élő és mindent életető és megtartó, mindenható és tökéletesen bölcs, kegyelmes vagy irgalmas, igazságos és igazmondó. A sokistenhittől pedig irtózunk, mert világosan meg van írva: „az Úr, a mi Istenünk, egy Úr” (V. Mózes 6:4). „Én, az Úr vagyok a te Istened; ne legyenek néked idegen isteneid én előttem” (II. Mózes 20: 2,3). „Én vagyok az Úr és több nincs. Nincs több Isten nálam, igaz Isten és megtartó nincs kívülem” (Ésaías 45:5,21). „Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú” (II. Mózes 34:6).

(Isten személyében három.) Mindamellet hisszük és tanítjuk, hogy ugyanebben a véghetetlen, egy és oszthatatlan Istenben elválaszthatatlanul és elegyítetlenül a következő személyek különböztethetők meg: Atya, Fiú és Szent Lélek, még pedig úgy, hogy az Atya öröktől fogva nemzette a Fiút, a Fiú emberi szóval ki nem fejezhető módon született, a Szent Lélek pedig mindkettőtől származik, még pedig öröktől fogva, és mindkettővel együtt imádandó úgy, hogy nincs három Isten, hanem van három, ugyanazon lényegű, egyaránt örökkévaló és egyenlő méltóságú személy, amelyek megkülönböztethetők ugyan tulajdonságaik szerint és sorrendben megelőzik egyik a másikat, de nem valamely egyenlőtlenség alapján. Mert ami a természetüket vagy lényegüket illeti, úgy függenek össze egymással, hogy ez a három egy Isten és közös egy isteni természete van az Atyának, Fiúnak és Szent Léleknek.

A személyek ilyen nyilvánvaló megkülönböztetését jelentette ki nekünk az Írás, amikor az angyal a szent szűznek egyebek között ezt mondja: „A Szent Lélek száll tereád, és a Magasságosnak ereje árnyékoz meg téged; azért ami születik is, szentnek hívatik, Isten Fiának” (Lukács 1:35). De Krisztus keresztelésekor is mennyből jövő szózat hallatszik Krisztusra vonatkozólag ezt mondván: „Ez amaz én szerelmes fiam” (Máté 3:17) és megjelenék a Szent Lélek is galamb képében (János 1:32). Amikor pedig maga az Úr rendelte el a keresztséget, meghagyta, hogy „az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében” kereszteljenek (Máté 28:19). Másutt is, az evangéliumban így szól: „a Szent Lélek, akit az én nevemben küld az Atya.” Ugyanő ismét úgy szólt: „Mikor pedig eljő majd a Vigasztaló, akit én küldök néktek az Atyától, az igazságnak Lelke, Aki az Atyától származik, az tesz majd énrólam bizonyosságot” (János 14:26; 15:26). Egyszóval elfogadjuk az Apostoli hitvallást, mely minket az igaz hitre tanít.

(Eretnekségek.) Kárhoztatjuk tehát a zsidókat és a mohamedánokat és mindazokat, akik ezt a szentséges és imádandó Szentháromságot káromolják. Szintúgy kárhoztatunk minden olyan eretnekséget és eretneket, akik azt tanítják, hogy a Fiú és a Szent Lélek csak név szerint Isten, vagy hogy van a Szentháromságban teremtett és a másiknak szolgáló vagy alárendelt személy, szóval hogy van benne valami nem egyenlő, nagyobb vagy kisebb, testi vagy testileg elképzelt, jellemére vagy akaratára nézve különböző, vagy elegyített, vagy magábanálló elem; mintha a Fiú és a Szent Lélek csak elváltozásai és tulajdonságai volnának az egy Atya Istennek: ahogy a monarchianusok, novatianusok, Praxeas, a patripassianusok, Sebellius, Samosatenus, Aetius, Macedonius, az antropomorfiták, Arius és a hozzájuk hasonlóké vélekednek.

(A Magyar Ref. Egyház hitvallási iratából, a Második Helvét Hitvallásból, s annak III. fejezete.)

Kérdés: Mit hiszel a Szent Lélekről?

Felelet: Hiszem először, hogy Ő az Atyával és a Fiúval egyenlőképpen örök Isten.¹ Másodsor, hogy Ő nekem is adatott,² engem igaz hit által Krisztusnak és minden Ő jótéteményének részesévé tesz,³ vigasztal⁴ és velem marad mindörökké.⁵

¹I.Móz. 1:2; És. 48:16; I.Kor. 3:16, 12:4-5, 6-11, 6:19; Csel. 5:3-4; Máté 28:19 – ²Csel. 2:17-18; Jólé 2:28; Róma 8:9; I.Kor. 2:12; II.Kor. 1:21-22; Gal. 4:6 – ³I.Kor. 6:11,17, 12:3; Gal. 3:14; Ef. 3:16-17; I.Pét. 1:2 – ⁴Ján. 15:26; Csel. 9:31 – ⁵Ján. 14:16-17; I.Pét. 4:14.

(Másik hitvallási iratunkból, a Heidelbergi Kátéból az 53. kérdés-felelet.)

KÖZSÉGÜNK TÖRTÉNETÉBŐL

Radistyáni Oskola Mesterek, nevek szerint

(Részlet az egyház protocollumából)

Tiszteletes Kardos György és R(ima) Szombati Mihály Uraimék idejekben *(Ekkor kezdték írni, s az utódok azután mindig hozzáírták a következőket.)*

1. **Rosnyai Farkas András**, ki itt hivatal nélkül meg is holt.
2. **Panyiti Mihály**, hozatott a(nn)o 1763. Eltemettetett 1766. Febr. 26.
3. **Mólnár Mátyás** utánna következett a(nn)o 1766.
4. **Gáti János** Anno 1775. Oskola Mesternek hozatott
5. **Barta Márton** Ao. 1777.
6. **Jordán István** Ao. 1790.
7. **Ványai István** Anno 1793.
8. **Széli István** Anno 1799. hozatott, innen Velezdben 1805^{bc} 5ⁿ maj.
9. **Lentsés Sámuel** 1805^{bc} jött be 1ⁿ maj. Aszalórról, innen 1812 (?) 2ⁿ 9br (octobris) Aszalai notáriusságra vitetett. Ennek helyébe
10. **Nagy József** hozattatott a' Kápolnai Ekklesiából, a' kinek halála után Bóldván Rectorságot végzett **Kováts András** Időtöltő Rectornak hozattatott be, ki után a S. Szentpéteren 1832^{ik} Eszt(endő)ben tartatott Helyosztó Gyűlésben rendes Rectornak
11. Ns. **Vass István** rendeltetett, ki is 1835^{ben} meghalván özvegye mellett, mint Præceptor eszlen deig szolgált **Vidonyi Pál** Pataki Deák.
12. **Mólnár István** ifjú, Nehai Vas István helyébe Aprilisnek 14^{dik} napja estvéjén hozattatott bé Rectornak ebbe az Ekklesiába Patakról 1836^{dik}ba Be köszönt 24^{dik} Apr reggel, dellyest (?) a' Predikator fogadta el az egész Gyülekezet előtt tanítással.
13. **Bede Daniel**, mint egy esztendőre a' N(agy) T(iszteletű) Egyházi Megye ez Ekk(ési)ába rendelt Időtöltő Tanító behozattatott 22^{ik} April. 1839.
7^{ik} April 1840^{ik} Évben Kápolnán tartatott Megyei Közgyűlés alkalmával **Mólnár István** ezen Ekklesiában folytatandó Tanítói hivatalába ismét vissza helyeztetett.
14. **Csabai József** a' d. Horváti Egyházban tartatott tavaszi közgyűlésben ezen Egyháziskola Tanítójává rendeltetett s 18 Apr 1848^{ik} évben behozattatott.
15. **Csabai Lajos**, mint rudóbányai iskolatanító az 1861^{ik} év apr. 10^{ik} napján Szendrőben tartott egyházmegyei közgyűlés által ezen radistyáni egyház iskolatanítójává rendeltetett, s ugyan azon hó 18^{ik}án ide hozatott.
16. **Török Sámuel** 1866. maj. 1° napján, mint ideiglenes tanító egy évre, a zilizi egyházból elhozatott.
17. **Árvai Károly** 3 apr. 1867 a Barczán tartott egyh. megyei közgyűlésen rendes tanítóul rendeltetvén egyházunkba, apr. 11^{ik}én a bábonyi egyházból ide hozatott.
Ki miután végelgyengülését érezvén hivataláról lemondani kényszerült. **Csabai Ferencz**, a miskolczi gymnaziumban négy osztályt végzett tanuló, fent nevezett rendes tanító költségén egyharmadrész évre az illető díj, és ezen felül sorban tartás megajánlása mellett helyettes tanítóul Zilizről időközben behozatott dec. 6. 1869.
18. **Papp Dániel** a Dédesben tartott egyh. megyei gyűlésen, mint s. szentpéteri segédtanító 1870 apr. 20-dikán rendes tanítóul egyházunkba rendeltetett, s apr. 26-dikán behozatott.
19. Papp Dániel halálával megürült tanítói hivatalra 1896 őszén **Karácsonyi János** választatott meg, mint okleveles tanító s hozatott el Dédesből.
20. Édesapját negyven év tanítóság után fia, **dr. Karácsonyi János** követte a tanítói hivatalban.
21. 1947-től két tanerős az iskola, felesége, **Ungvári Mária** az első és eddig utolsó női tanítója az egyház iskolájának 1947. december 1-től az iskola államosításáig.

AZÓTA AZ EGYHÁZI TANÍTÓK SORA KÉNYSZERŰSÉGBŐL SZÜNETEL MIND E MAI NAPIG!

Egy hűséges tanító arcképe (III. rész)

1947-ben összeházasodtunk, ettől kezdve két tanerős lett a radostyáni református iskola. A hat osztályos elemi iskolát a nyolc osztályos általános iskola váltotta fel. Felosztottuk a munkát, én tanítottam az 1-2. osztályt, férjem a 3-4-ct. A felső tagozatot pedig szakosítottuk. Nekem jutottak a humán tárgyak, férjem tanította a reál tárgyakat. Még tankönyvek sem voltak minden tantárgyhoz, a magyar irodalmat például a képzős jegyzeteimből diktáltam a gyermekeknek. Nagyon nehéz volt, de megérte a fáradságot, így nem kellett a növendékeknek más községbe utazniok. Az akkori jegyzőkönyvek tanúsága szerint, olyan volt a mi kis iskolánk, mint egy városi iskola. Azután jött a körzetesítés. Előbb Sajószentpéterre, majd Parasznyára jártak gyermekeink. Volt egy külterülete a községnek: Hagymásbérc. 8-10 család lakott itt, s mivel 27 iskoláskorú gyermek volt itt, iskolát létesítettek. Ekkor férjemet nevezték ki ide. Naponta hat kilométert gyalogolt, hogy ellássa hivatalát. Nekem maradt a négy osztály összevontan, negyven gyermekkel. Télen, amikor befűtta az utat a hó, férjem volt az „*úttörő*”, sokszor izgultam, hogy valami szakadékba esik. Négy év alatt tönkre is mentek a lábai. Pénzjutalmat sohasem kapott, de ezért panaszkodni sohasem hallottam. Pedig a jogtalanságnak egész sorozatát kellett elszenvednünk. A bizalmatlanságnak a légköre megmérgezte a falu társadalmának életét, soha nem tudta az ember, miért és honnan éri támadás. Szerencsére ez nem zavarta munkánkat, első szempont mindig a gyermekek érdeke volt. A szülői ház és mindkettőnk iskolája jó szakmai tudással és erős hittel bocsátott ki az életbe, hogy hivatásunknak minden körülmények között eleget tudtunk tenni.

1949. december 27-én megszületett kislányunk: Csilla. Kezdetől fogva nem volt kétséges, hogy ő is pedagógus lesz. Három évig járt velem az első osztályba, mert akkor még nem volt napközi vagy óvoda. Szabálytalan volt ez az eljárás, de nem tehettem mást. Nagyon szerette a gyermekközösséget, remekül beilleszkedett a gyermektársadalomba, de legjobban szerette azokat a gyermekeket, akiknek valamiben lemaradásuk volt. Mindig a védteleneknek fogta pártját, azokhoz szegődött. Ezt a tulajdonságát bizonyára apjától örökölte. Később azonban nagyon csalódott a pedagógusi hivatásban, mert városra kerülve azt tapasztalta, hogy a pedagógusok nagy része elembertelenedett, hivatalnokká vált, csak a kíméletlen eredményességre törekedett, s a gyermekek nevelése, a jellemfejlesztés háttérbe szorult. Ezért két diplomája mellett most is azért tanul a szegedi egyetemen, hogy jobban végezhesse a tanulók felkészítését az életre.

1960-ban megépült a kultúrház. Férjem volt a népművelési ügyvezető, de mivel mindent együtt csináltunk, együtt szerveztük a kultúrotthonban folyó életet. Volt olyan esztendő, amikor három színjátszó csoport működött. A felnőtt csoporttal olyan színdarabokat adtunk elő, mint Bródy „*Tanítónő*”-jét vagy Gárdonyi „*Lámpás*” című művét. Járási, megyei versenyekre jártunk. Megyei szinten ezüst oklevelet szerezünk. A napi munka után esténként próbákra jártunk.

Csordás József tanácselnökünk szolt, hogy ötven kötet könyvet küldtek a járásról. Megalapítottuk a könyvtárat. Pár év múlva kétezerre szaporodott a könyvek száma. Férjemmel felváltva vállaltuk a könyvkölcsönzést is. Volt is olyan nap, amikor 120 kötet könyvet is kiadtunk. Ma már közel ötezer könyv közül válogathatnak az olvasók.

Nálunk, Radostyánban rendezték meg a körzeti népdalkörök bemutatóját. Sokáig szerepeltek népdalköröscink a kömtyék falvaiban és Miskolcon rendezett versenyeken. Járási versenyen harmadik helyezést nyertünk.

Hosszú éveken keresztül hagyomány volt a radostyáni műcmlékjellegű templomban hangverseny rendezése. Kiváló művészek működtek közre, mint Máté János orgonaművész, Reményi János karmagy, Czentnár Ferenc kürtművész, a miskolci fúvószenekar, énekkarok stb. Férjem már nem érhette meg, amikor Béres Ferenc népdalénekest és Lipcsey Edit operaénekest is vendégül láthatuk. Kultúrházunk kis színpadán olyan művészek többször szerepeltek, akiket megcsodálunk a televízióban: Kalmár Magda, Zsádon Andrea operaénekesek, a miskolciak közül Herédy Gyuláné karmagy, Várhegyi Márta, Fehér Anna, Olgyay Magda, Fehér Tibor, Vargha Gyula színészek.

Író-olvasó esteket is szerveztünk. Volt találkozonk Gergely Mihállyal, Fábrián Zoltánnal, aki az írószövetség titkára volt, Barát Lajossal, Serfőző Simonnal, Balogh Bénivel, Csorba Piroskával és még másokkal.

Az ismeretterjesztés már egyik faluban sem működött, amikor nálunk értékes előadásokat tartottak: Grenda Andor orvos, Juhász István állatorvos, Munkácsy Gyula agrármémők.

Harminchét évet dolgoztunk férjemmel, egészen haláláig. Nyolevanhárom éves volt, amikor meghalt. Hiányzik az ő kiegyensúlyozott, bölcs egyénisége, humora, a jóság, amivel családját és ismerőseit körülvette. Soha nem volt semmiféle párt tagja, ő kialakított magának egy erkölcsi normát, egy értékrendet, amit követett és amihez hű maradt egész életében. Meggyőződése volt, hogy nemcsak fizikailag egészséges, értelmileg kiművelt emberekre van szüksége a társadalomnak, hanem erkölcsileg szilárd és főként jó emberekre is, olyanokra, akik képességeiket nem saját hasznukra, hanem az emberek javára használják fel. Arany János idézettel fejezem be ez életrajzot: „*Nem hal meg az, ki milliókra költi Dás élte kincsét, ámbár napja múl, Hanem leráznán ami benne földi, Egy éltető eszmévé finomul*”

özv. dr. Karácsonyi Jánosné

GYERMEKEINKNEK

Péter látomásában mindenféle állatokat lát a mennyből leereszkedni

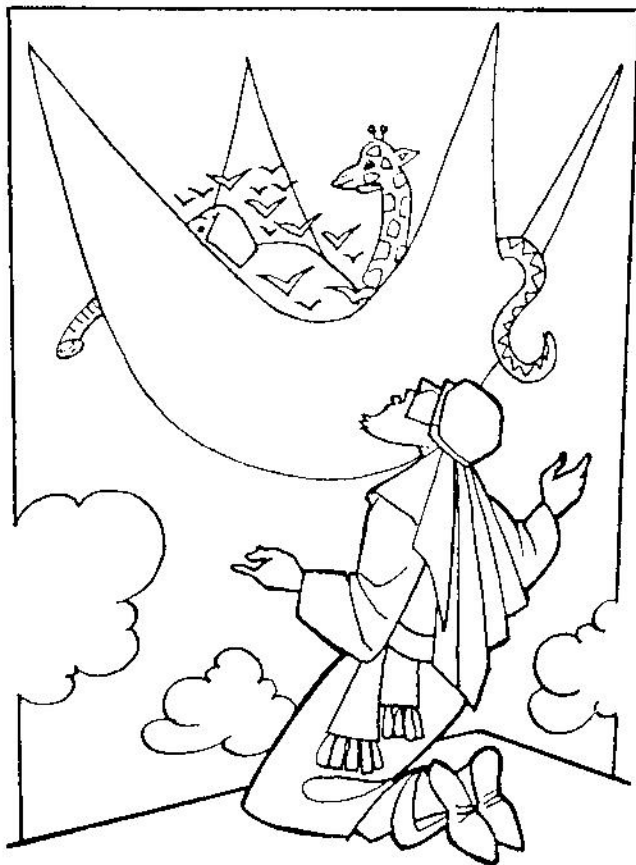
(Apostolok Cselekedetei 10. rész)

Péter apostol Joppében lakik vendégként egy házban. A ház lapos tetején tartózkodik, hogy csendben imádkozzék és elmélkedjék. Egyszer csak valamit látott az égen. Csodálkozva nézett föl. Mi az? Mintha egy óriási lepedő ereszkedne alá, a négy sarkánál fogva. A lepedőszerűség tele van mindenféle és fajta állattal.

Péter megérti, hogy ez látomás. De mit jelent? S akkor fölhangzik egy hang: „*Kelj fel, Péter, és egyél az állatokból!*” Péter megijed: „*Nem, Uram, ezeket nem szabad megennem, nem engedi a törvény.*”

De a szózat újból csak azt mondja: „*Ha azt mondom, hogy ehetsz belőle, akkor a törvény szerint sem tisztátalanok már.*” Péter semmit nem ért. Mit jelent ez a látomás? Igen, amit Isten jónak tart, azt neki is jónak kell tartania. De mit? Miért jelent meg neki a látomás? Péter a kijelentést csak akkor érti meg, amikor három férfi érkezik Cézareából, hogy menjen velük Kornéliuszhoz, a római századoshoz. Most már, mert a látomást látta, velük megy Péter. Különben másként cselekedett volna. Egy zsidó ember csak nem mehet be egy pogány házba? Pont olyan tisztátalan volt a törvény szerint, mint a tisztátalan étel.

De hisz Isten tisztává tette a törvényben tiltott ételeket! Ezért Péter tudja, hogy a Megváltó a pogányok Szabadítója is akar lenni!

Szegedi Kis István: Jövel Szentlélek Isten

Jövel Szentlélek Isten,
Tarts meg minket igédben,
Ne légyünk setéségben,
Maradjunk igaz hitben.

Szenteld meg mi szívünket,
Világosítsd elménket,
Hogy érthessük Igédet,

Mi édes Mesterünket.

Adj isteni félelmet
És bizonyos értelmet;
Igédvel taníts minket,
Gerjeszd fel mi szívünket.

Vígasztald meg elménket:

Mindenben segíts minket;
Öregbítsed hitünket,
Távoztassad bűnünket.

Hogy téged az Atyával
És az ő szent Fiával
Dicsérhessünk mindnyájan
A fényes mennyországban.

Heltai Gáspár: Egy lúdról és arany lúdmonyról (lúdtojásról)

Egy családias jó major ember vala, kinek sok ludai valának. A többi közt vala egy, mely mindennap egy aranymonyat tojik vala. Ennek igen örüle a családias ember. De látván az aranymonyokat, aranynak nagyobb kívánságába esék, és gondolkodni kezdé, honnég jőnének ez igen szép aranymonyok? Gondolá ez okáért, hogy a lúd belől rakva volna arannyal, és nem győzi vala várni, hogy mindennap egyet-egyet tojnék, hanem megtekeré a lúdnak a nyakát, és egy éles késsel nagy kívánsággal meghasítá a ludat, hogy az aranyat kivennéje egyszersmind belőle. És ímé, semmit nem találá benne. Így vesze el a hasznos lúd tőle az ő nagy kívánságnak általa.

Értelme

E fabula feddi meg a telhetetlenséget és sok heáभावálóknak kívánságát, holott az emberek meg nem elégödnek avval, amivel az Úristen megajándékozta őket, hanem azoknak kívüle olyanokra úznek és olyanokat keresnek, amelyeket az Isten nekik nem engödet. Ennek okaért az Istennek ítéletiből az esik rajtok, nemhogy többet nyerhetnének az ő telhetetlenségöknek kívánságok szerént, hanem azt is elvesztik, ami náluk vagyon. Ez okaért ne légy telhetetlen!

370. dicséret

Jövel, Szentlélek Úristen.
Töltsd bé szíveinket épen.
Mennyei szent ajándékkal,
Szívbeli szent buzgósággal,
Melynek szentséges ereje
Nyelveket egyező hitre
Egybegyűjte sok népeket,
Kik mondván így énekeljenek:
Halleluja! Halleluja!

Te, szentségnek új világa,
Igdének vezérlj útjára,
Taníts téged megismernünk,
Istent Atyánknak neveznünk.
Őrizz hamis tudománytól,
Hogy mi ne tanuljunk mástól,
És ne légyen több más senki,
Hanem Krisztus, kiben kell bízni!
Halleluja! Halleluja!

Ó, mi édes Vigasztalónk,
Légy kegyes megoltalmazónk,
Hogy maradjunk útainkban,
Ne csüggedjünk háborúinkban.
Erőddel elménket készítsd,
Gyenge hitünket erősítsd,
Hogy halál és élet által
Hozzád siessünk hamarsággal!
Halleluja! Halleluja!

Az első verset egy ismeretlen szerzőtől származó XI. század előtti latin antifonából fordította, a második és harmadik verseket írta Luther Márton. Ez a magyar szöveg nyomtatásban 1654-ben jelent meg.

MAGYAR SZEMMEL

56 éve írta a Pesti Hírlap Naptára: **KELET HAZATÉRT**

Az 1940-es esztendő ezzel az eseménnyel írta be magát Magyarország történetébe: Erdély, amelyet a világháború győzteseinek esztelensége elszakított Magyarországtól, az igazság legyőzhetetlen erejénél fogva részben visszatért az anyaországhoz. Nekünk ezeken a hasábokon minden magyar ember ujjongó boldogságán túl még külön örömiünk is ezt leírhatni. A Pesti Hírlap kezdettől fogva legnagyobb kötelességének és legszentebb céljának tekintette, hogy minden erejével és tehetségével harcoljon a rosszindulat és igazságtalanság jóvátételéért. Húsz éven keresztül cikkeinkkel, külön kiadványainkkal és minden egyéb módon küzdöttünk a revízióért. Ezt természetesen csak világtörténelmi erők földrengés-szerű találkozása hozhatta meg, de a mi erőfeszítésünknek is megvolt a maga szerepe. S most, mikor a Felvidék és a Kárpátalja után Erdély egy része is visszatért, boldogan írhatjuk az 1940-es évszámhoz: ez férfimunka volt.

Szavunk most már a mesterséges határ akadályá nélkül hangozhatik erdélyi testvéreinkhez. A boldog szeretet üdvözléte ez a szó. S hozzákapcsoljuk mindjárt a másikat, amely előtt még mindig határok állanak. Az új Magyarországon még kívül maradt magyaroknak üzenjük 1940-ben: nem szűntünk meg és soha nem szűnünk meg arra gondolni, hogy ők magyarul beszélnek.

Harsányi Zsolt

Pósa Lajos: Magyar vagyok...

Magyar vagyok, magyar, magyarnak születtem,
Magyar nótát dalolt a dajka felettem.
Magyarul tanított imádkozni anyám,
És szeretni téged, gyönyörű szép hazám.

Lerajzolta képed szívem közepébe,
Beírta nevedet a lelkem mélyébe.
Áldja meg az Isten a keze vonását,
Áldja meg, áldja meg magyarok hazáját.

Magyarnak születtem, magyar is maradok,
A hazáért élek, ha kell, meg is halok.
Ringó bölcsőm fáját magyar föld termette,
Koporsóm fáját is magyar föld növelje.

„HASS, ALKOSS, GYARAPÍTS: S A HAZA FÉNYRE DERÚL!”

Kölcsey Ferencz

Szigethy Ferenc: Üzennek a magyar harangok

Szomorú, méla kondulással
Üzennek a magyar harangok
S üzenetük nagy messze szárnyal..

Túl a Kárpátok havas bércén,
Kárpáti erdők sűrűségén;
Túl, túl sok kedves folyóparton,
Leboruló messzi égálgon,
Dombok lankáján, rónákon túl
Sok magyar harang üzenetje kon-
dul.

Szomorú, kérő, síró szóval
Minden magyar harang megszólal
S titeket kérlel emberek,
Akik felettünk győztetek,
Kik gögös, győztes városokban
Örömujjongva jártok mostan
És kacagtok a mi sorsunk felett –
Magyar falvak és városok harang-
ja

Titeket kérlel emberek!

Halljátok csak, mily búsan szól-
nak,

Halljátok csak, mit panasználak
Magas tomyokból zúgó hangok,
Széles, mély öblű, nagy harangok:

„Búval kondul ma búgó hangunk,
Nagy bánat az, amit panaszlunk,
Keblünkben szörnyű fájdalom dúl
S velünk egy ország sírva jajdul:
Földünket rútol elorozták,
Köröskörül csonka az ország,
Darabokra hullt Nagymagyaror-
szág...”

Majd magasabb, sikoltóbb han-
gok,

Kis, falusi csengő harangok
Bánatukkal így panaszojják:

„Nincs, nincsen ír égő sebünkre:
Kárpát tetője, büszke szirtje,

Kárpát hegyeknek annyi kincse,
Örökre tán, örökre elvesztve!

Kicsiny falvakban sűrű népek
Kiáltanak velünk felétek:
Adjátok vissza emberek,
Mi a mienk volt s elveszett!”

És a harangok apraja, nagyja,
Városok és falvak harangja
Együtt kiáltja,
Egyszerre kiáltja:

„Adjátok vissza emberek,
Mi a mienk volt s elveszett!
Zúgó erdőknek rengetegjét,
Kies völgyeknek méla csendjét,
Hős patakoknak csobogását,
Búgó gerléknek kacagását
S mit rejtenek a sziklabércek,
Drága aranyat, drága ércet,
Völgyek ölének selymes fűvét,
Felettük kéklő ég derűjét,
Minden drága, szentelt rögünket,
Édes hazánkat: örökségünket!”

... S ím halljátok csak: szerteszt
Mintha égő házak tűzét
Jelentenék mind a harangok; –
Vagy mintha folyóvizek özönje
Pusztító árként jönne, jönne
S azt jeloznék az összevissza
hangok,

A rémes szavú, félrevert ha-
rangok:

Kondul egy hang,
Egy vén harang:
„Ne bánts a magyart!”
Majd egyszerre más,
Mint egy sikoltás:
„Mi lesz velünk,
Jaj elveszünk!”
Utána kondul

Egy más toronybul
„Nem, nem, soha!”
Büszkén kimondja
Egy komoly hang,
Egy nagy harang,
Amely ki tudja merre él,
Szűkebb hazája tán épp Erdély...
Erdélyből szól tán újra egy,
Onnan dohog:
„Mienk a jog!...”

És aztán együtt mondják
Mind a harangok,
Dühödtobb hangok:
„Mienk az ország
S bár elorozták,
Papíron hiába osztják,
Él, élni fog Nagymagyarország!
Hordva keresztet,
Bármennyit szenved,
Nyelvünkben mégis él a nemzet!

Mi majd élünk
És beszélünk!
Minden harang itt majd megkon-
dul

A bosszútól, a fájdalomtól;
Mert a magyarság szívverése,
Szívének fájó vergődése,
Bosszútól való reszketése.
Az kondít meg mindig majd

minket

És mi örökre üzenünk innet
Minden népnek, minden or-
szágnak,

Akik minékünk halált szántak,
Hogyha bár itt más népek
dúlnak,

A szent, igaz hangok,
A magyar harangok
Soha, soha el nem némulnak!”

Szigethy Ferenc református lelkipásztor, 1892-től 1969-ig élt. Rendes lelkészként szolgált Balajton 1919-től 1928-ig, Sajószentpéteren 1928-tól 1943-ig, Baktán 1943-tól 1951-ig.

Melodráma szöveg. Zenéjét szerette Árokszállásy János menekült máramarosszigeti tanár.

**PÉTER MONDA NÉKIK: TÉRJETEK MEG ÉS KERESZTELKEDJETEK MEG
MINDNYÁJAN A JÉZUS KRISZTUSNAK NEVÉBEN A BŰNÖKNEK
BOCSÁNATJÁRA, ÉS VESZITEK A SZENT LÉLEK AJÁNDÉKÁT!**

ApCsel.2:38.

HÍREK, HIRDETÉSEK

Pünkösöd szent ünnepén, vasárnap délelőtt az Úr szent asztalát megterítjük, **az úri szent vacsorát** kiszolgáljuk. **Bűnbánati istentiszteleteken csütörtök estétől** készülhetünk erre az alkalomra.

Gyülekezetünk **legátust fogad** az ünnepre, **Gál Szilárd II. éves** sárospataki teológiai hallgató személyében. Az ünnepi követ I. nap délután, II. nap délelőtt és délután hirdeti Isten igéjét. **A neki szánt adományokat perselybe gyűjtjük** az istentiszteleti alkalmak végén.

Pünkösöd hétfőn a délelőtti istentiszteleten hittanos **gyermekünk ünnepi műsorát** hallgathatjuk meg

A konfirmáció időpontja június 8., vasárnap délelőtt fél 11-kor a templomban. Nyolc konfirmandusunk készül a szent fogadástételre.

Május 14-én este szeretetvendégséget rendezett egyházközségünk, amely alkalomra meghívta a sajszentpéteri 2. számú általános iskola tanulóit, **akik népi tánccal egybekötött anyáknapra csokrot** adtak át az érdeklődő résztvevő seregnek.

Isten dicsőségére adtak: Lukács Lajos 500, özv. Lukács Lajosné 500, Demeter József 2000, Hausel Pálné 1000, Király Gyula 1000, özv. Lukács Károlyné 2000, V. Szabó Lajos 1000 Forintot.

Parókiánk tetőszerkezetének **javítását** már elvégeztük. Hamarosan a külső rendbetétel, valamint a konyha-fürdőszoba-spádz teljes újjáépítése következik. Híveink adományait továbbra is várjuk.

Múltkori számunk óta érkezett **adományok a parókia renoválására:** Király Gyula 5000, G. Koós Bálint 4000, özv. Kiss Jánosné 1000, özv. Nagy Antalné 1000, Demeter József 5000, Molnár Béla 3000, Sopronyi Sándor 2000 Forintot. Isten gazdag áldása legyen a jókedvű adakozón.

Harangtornyunk felújításához továbbra is várjuk a pénzbeli adományokat. Múltkori számunk óta érkezett **adományok:** Deák Ferencné 2000, G. Koós Bálint 4000, dr. Koós József 1000, Sopronyi Sándor 2000, özv. Nagy Antalné 1500, Demeter József 5000, Molnár Béla 2000, EMÁSZ Rt. 50 000, Posta Bank 10 000 Forintot. Ezúton köszönjük az adományokat.

Felállításra készen van az a **kopjafa**, amelyet az **I. és II. világháború** hazáért elesett hőseinek és az áldozatoknak az emlékére készítettünk. Az elesettek fiai, rokonai és nemzetünk minden nemes szívű fia, ha úgy érzi, **céladományt tehet** az egyházközségnél az emlékmű eddigi és további **költségeinek fedezésére.**

Újságunk, **a Radostyáni Sion továbbra is ingyenes újság kíván lenni**, s terjeszteni, hirdetni akarja az evangéliumot, tanítani Isten ismeretére, buzdítani a Haza szeretetére. Mindezzel elsősorban helyben, Radostyán községben kíván szolgálni, de mindenkinek térítésmentesen megküldi a csonka haza és Nyugat-Európa területére. Mindazonáltal meg kell említeni, hogy **az újság szerkesztése, előállítása, sokszorosítása pénzbe kerül.** Ezt az egyházközség pénztárából fedezi. Ezért, az újságra az **egyházközség önkéntes és jó szívből jövő anyagi támogatást, adományt örömmel fogad el.**

Ez évben is **támogatja egyházközségünk** a parasznyai körzeti iskolában működő **Baross 4H Klubot** pénzbeli adománnyal, hogy a gyermekek nyári üdültetése lehetővé váljék. Az idén **2500 Forintot** tudunk adományozni nekik. Tíz radostyáni fiatal, név szerint: Alexa Gergely, Alexa Károly, Bagoly Nikoletta, Bagoly Norbert, Goór Mónika, Krucsó Károly, Krucsó Roland, Soós Vivien, Vass Fruzsina és Vass Judit nyári táboroztatását is felvállalták. Ezúton is jó nyaralást, kellemes és hasznos pihenést kívánunk ifjainknak.